

Knud Kristensen: De bemærkninger, som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard og det ærede medlem hr. Viggo Starcke, sidst de havde ordet, rettede til mig, får jeg ikke i denne korte bemærkning tid til at beskæftige mig med, men det betyder ikke, at jeg godkender dem eller accepterer dem; jeg kan sige tværtimod.

Den højtærede statsminister og jeg har jo vekslet nogle ord om afskrivningen på nationalformuen. Nu har jeg ikke den højtærede statsministers sidste udtalelser på tryk, og jeg fik heller ikke fat i dem på en sådan måde, at jeg kunne erkende rigtigheden deraf. Jeg tror, jeg i ganske få ord kan sige, hvad der er min betragtning, og indtil jeg får den afkræftet med positive kendsgerninger og grunde, fastholder jeg rigtigheden heraf.

Se, nationalformuen er vokset mere eller mindre fra 1945 til 1946, fra 1946 til 1947 og fra 1947 til 1948. Min betragtning er den, at jo større nationalformuen er, des større skal afskrivningsbeløbene og vedligeholdelsesbeløbet være, for at nationalformuen kan holdes på den standard, den har, altså uden at den hverken forringes eller forøges. Jeg tror, at det er almindeligt anerkendt, at jo mere der er, der skal vedligeholdes og afskrives, des større må det beløb være, som medgår dertil. Men dette har ikke været tilfældet. I det nationalbudget, som er opstillet, er afskrivningen for 1947 2 203 000 000, men den er for 1948—trods det at både nettoinvesteringen og nationalformuen er større — 100 mill. kr. mindre, end den var i 1947. Det har jeg udtalt er uforståeligt, og det strider efter min mening mod sund fornuft. Når der bruges mindre til afskrivning og vedligeholdelse, bliver det beløb, der bliver til nettoinvestering og til forøgelse af nationalformuen større. Og det er det, jeg har påpeget er uberettiget og sagligt set urigtigt i en sådan opstilling.

Må jeg så sige til den højtærede landbrugsminister, som jo gerne ville klare frisag for sit vedkommende med hensyn til de beregninger og det grundlag, som blev forelagt her ved landbrugslovenes behandling i foråret, at jeg har ikke anfægtet de beregninger, som er udført, og jeg skal gerne anerkende Landøkonomisk Driftsbureaus kapacitet i retning af at kunne regne disse ting ud, men det, der er forkert, er det grundlag, som der har været at regne det ud på, og det er formentlig angivet af den højtærede landbrugsminister. Han har formentlig sagt til driftsbureauet, hvad det var, de skulle regne ud, og det, de har

regnet ud, er, hvad der ville blive forrentningsprocenten, hvis vi havde en høst til forbrug i 1948, der var tilsvarende den, vi havde i 1945—46, og det er det, der er galt. Man kunne sige sig selv, at så meget kunne der ikke blive, for hovedparten af året skulle vi leve af den høst, vi havde i 1947. Man kan ikke stille et regnskab op på grundlag af en høst, der var langt større end den, der faktisk forelå. Derom har jeg sagt, at det var helt hen i skoven. Den højtærede statsminister har bekræftet mit synspunkt, idet han har sagt, at høsten fra 1948 ikke kom til udtryk i produktionen og ikke gav indtægt i 1948, men for en stor dels vedkommende først vil gøre sig gældende i 1949. På grundlag af det, den højtærede landbrugsminister har ladet udregne, har han tilstillet udvalget noget, som en del af os nok kunne se igennem, men som overfor offentligheden gav udtryk for, at hvis vi bare fik en normal høst i 1948, ville forrentningsprocenten blive mellem 6½ og 7. Men grundlaget, det, som den højtærede minister forlangte, Landøkonomisk Driftsbureau skulle regne ud, er ganske hen i skoven, som jeg sagde. En landbrugsminister, en, der har med landbrug at gøre, måtte kunne se, at høsten i 1948, selv om den var normal, ikke kunne komme til at påvirke landbrugets økonomiske forhold sådan, som landbrugsministeren ved sit påbud om at udregne dette vil give det udseende af.

Udenrigsministeren og statsministeren ville mene, at vi havde fået besked om regeringens stilling. Navnlige udenrigsministeren fremhævede, at dette ikke kunne meddeles offentligt. Derfor sagde jeg også, at vi på en eller anden måde måtte have besked; måden overlader jeg til de højtærede ministre selv at bestemme. Jeg mener ikke, de er berettiget til at forholde rigsdagen deres opfattelse af den politik, de vil føre. De to ærede ministre fremkom også med den udtalelse, at vi kendte deres stilling. Jeg gør det ikke. Vi har fået oplysninger om visse ting, der forelå, men hvilken vej de vil styre, er det mig ikke bekendt de nogensinde har givet udtryk for, i hvert fald ikke direkte. Den højtærede statsminister sagde, efter at han havde givet disse oplysninger: Hvad er det, man vil vide mere? og gav det udseende af, at vi kendte det godt i forvejen. Lad mig da sige ligeud, at det, vi ønsker at vide, er, om regeringen i sin udenrigspolitik vil orientere sig mod vest, og hvilken indflydelse de forhandlinger, der nu bl. a. skal føres mellem de tre nordiske lande, vil få. Vi kan meget vel tænke os, hvad der vel også er rigtigt,